

dragini marsikteri oče vdinjal v vojake, ki jih je kralj August Silni naberal v brambo poljske krone. — Leta 1719 so prebivavci rudnatih gor na Českem travo, seno, slamo itd. jedli. — V letih 1771 in 1772 ste veliko ljudi lakota in kuga pomorile; žito je na polji sogojilo. V Chemnicu so mogli blizo 500 otrok vzeti v občno oskerbstvo zato, ker so jim stariši lakote pomerli. V Oederanu je vsaki dan na ulicah več ljudi glada obležalo. — Kakošne nadloge so bile leta 1812, 1813, 1816 in 1817 po večjem delu Evrope je še dobro znano tistim, ki pomnijo tiste leta.

Pa tudi ni čuda, da so nadloge nekdanj še huje bile, ker tistih važnih pomočkov, ki so sedaj na svetu, da se žito in živež po suhem in po vodi lahko prepeljuje iz daljnih krajev, takrat ni bilo. Dežela od dežele je bila ločena, da se je iz ene v drugo le težko kaj dobilo ali pa celó ne. Tudi se dan današnji veliko veliko več prideluje kakor nekdanj — pa se vé da je tudi več ust, ki hočejo jesti. — Mili Bog daj! da kmali prestanemo čas rev in nadlog, v kterih zdihujejo sedaj mnoge ljudstva!

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Kočevja *). Ravno zvonovi milo oglašujejo kočevskemu mestu preneglo smert verlega domoljuba gosp. Franca Černe-ta, bivšega tergovca v Kočevji, — in serca ubozih zapuščenih sirot zdihujejo po dobrem očetu, ki so ga nad njim imele.

V tej žalostni dogodbi se tudi nam o sluhuganljivega lučenja zvonov serca topé, zvedši, kako nepopisljivo dobroto nam je ranji gospod še na smertni postelji skazal, da nas bornih učiteljev ni pozabil.

Spoznavši veliko stisko našega stanú, je v svoji oporoki odločil 2000 goldinarjev za kočevsko poglavitno šolo v ta namen, da se tukajšnjim učiteljem dohodki zvikšajo. Velika, velika je dobrota, ki nam je s tem iz milostljive roke verlega šolskega prijatla došla. Bog mu plati!

Ko pa se s solznimi očmi zahvalujemo dobrotniku svojemu v grob, se spominjamo ginjenega serca tudi tužne gospé zamerlega domoljuba. Vémo, da je ona, ki grenko učiteljsko življenje dobro pozna, v ta blagi namen svojo dobro besedo prigovorila. Zato se tudi Tebi miloserčna gospa in draga slovenska hči Jovana, danes preserčno zahvalujemo in Te zagotovljamo: če tudi truplo Tvojega, nam vseskozi nepozabljivega gospoda nemila zemlja krije, blago delo njegovega žlahnega duha na veke pozabljeno ne bode. Bog mu plati! rečemo še enkrat. Tebi pa naj milostljivo dodeli, da o veliki zgubi, ki Te je zadela, tolažbo najdeš v volji modrega Gospoda nebes in zemlje. To iz serca želijo

Nace Böhm s/r.,
lastnik srebernega križa s krono
in učitelj 3. razreda.

Jožef Dünfeld s/r.,
učitelj 2. razreda.

Jožef Eržen s/r.,
učitelj 1. razreda.

Novičar iz raznih krajev.

Vsled lastnoročnega pisma od 16. t. m., s kterim naročajo presv. cesar svojim ljudstvom, naj bi namesti napravljanja potratnih slovesnost v praznovanje veselega poroda presv. cesarice raje milošnje delili ubogim, so cesar samí revežem dunajskega mesta 10.000 fl. določili, posebno v podporo delavcev in tacihi ljudi, ki so o sedanji dragini v velicah nadlogah, pa se beračiti sramujejo. — Ministerstvo notrajnih oprav je 15. dan t. m. razglasilo sledeči ukaz, ki je, razun vojaške Granice, veljaven za vse dežele cesarstva in se takole glasi: „Kdor z lastno ali z nelastno ži-

vino na očitnih krajih tako gerdo ravna, da se ljudje pohujšajo nad tem, naj ga kaznuje politična gosposka, v tacihi krajih pa, kjer je policija, pa ta po §. 11. ces. ukaza od 20. aprila 1854 (derž. zak. Nr. 96). Ako se pa kako posebno gerdodelstvo večkrat primerja in je pri kterih rokodelstvih že navadno, je deželnemu poplavarstvu prepušeno, ravnati po posebnih prepovedih. — Strašen ogenj je vstal v torek zjutraj v Pragi pod streho cesarskega grada, v kteri presv. cesar Ferdinand in cesarica stanujeta; strop 3. nadstropja je kmali začel goreti; da bi obvarovali saj 1. nadstropje, so na strop 2. nadstropja nanosili snega; vendar se je poderl tudi en del stropa 1. nadstropja. Na pepelnični dan ob osmih ni bilo nobene nevarnosti več; cesar in cesarica sta prenočila v škofii in sta zdrava. — Ravno ko se je dunajski véliki škof vitez Rauscher iz Rima že na pot domú napravljaj, je prejel po telegrafu iz Dunaja naročilo, naj ostane ondi do sklenitve konkordata; namesti njega bo tedaj papežev poslanec na Dunaji Mons. Viale Prela kerstil cesarjeviča ali cesaričnjo. — Iz Krima še nič posebnega; vreme je lepše; novi vojskovodja Pellissier je 12. t. m. pisal cesarju Napoleonu, da pred enim mescom ni misliti, da bi mogli z napadom na rusovsko armado ali z naskokom na Sevastopolj kaj važnega opraviti. Zmiraj več pa se sliši, da bojo Francozi in Angieži po morji Odeso napadli in da jo mislijo popolnoma pokončati. Ako se to zgodí, bo škoda velika za Rusovsko, pa tudi za polovico Evrope, ki je iz Odesa vsako leto veliko žita dobivala. — Po vsih časnikih gré sedaj razglas cara Nikolaja od 29. januarja, v kterem ukazuje napravo vesoljne deržavne brambe. „Naši zvesti in preljubi podložniki vejo — začénja car svoj govor — kako zelo Nam je vedno pri sercu bilo, da bi brez sile orožja in brez prelivanja kervi dosegli namen Svoj: braniti namreč pravice Svojih soverníkov in vsega kristjanstva v jutrovih deželah“. Car v daljnem govoru zagotavlja, da nobenega družega namena ni nikdar v Turčii imel, in da še zdaj je pripravljen se mirno spraviti, kar je s tim očitno pokazal, da se hoče vdeležiti novih dunajskih pogodb, kterih cilj in konec je dosežba vsemu kristjanstvu toliko drazega mirú. „Ker pa vkljub temu Naši sovražniki — govori car na dalje — zmiraj večje priprave delajo za vojsko, smo tudi Mi prisiljeni pomnožiti brambo domovine, da vsim prizadevam, ki žugajo Rusije varnost in velikost spodkopati, zoperstavimo krepko in mogočno mejo. S polnim zaupanjem na milost božjo in zanašaje se na ljubezen in udanost Svojih podložnikov, ki so kakor Jez vsi vneti za svojo vero, za pravoslavno cerkev ia za milo svojo domovino, se obernem s tim novim klicom do vsih stanov Svojih podložnih in velevam; da naj se napravi vesoljna deržavna bramba. Že mnogokrat je bila Rusija v hudih stiskah, pa vselej jo je ponižno zaupanje na previdnost božjo in edinost njenih vladarjev z narodi svojimi nevarnosti otela. Naj bode tudi danes tako! Naj nam mili Bog, ki bere v Našem sercu in vidi čiste namene Naše, podelí svojo pomoč!“ Nikolaj. — Vsled tega razglasa so v začasno brambo dežele poklicani vsi stanovi; izvzeti so lé tergovci, naselniki iz ptujih dežel s posebnimi predpravícami za obdelovanje njim izročenihi okolic, in pa judje. Vsa ta brambovska armada je razdeljena v „drušine“, vsaka drušina v 4 kompanije; noben brambovec (zunaj oficirjev) ne smé pod 20, in ne čez 45 let star biti. Kmetje ene vasí so v kompanijah skupaj. Po vojski gré vsak na svoj dom nazaj; za vsacega, ki storí v vojski konec, prejme rodovina njegova pobotnico (kvitengo), da je novinca (rekruta) dala. — Pred pol letom pa ne morejo biti vsi bramboveci skupej.

Popravek. V poslednjem listu v spisu drénaže na drugi strani v 19. verstí odzgor namest „terpeti nemorejo“ beri „terpeti zamorejo“.

*) „Danico“ in „Prijatla“ prosimo: naj te verstice razglasita tudi po svojih listih. Pisatelj.